

Uverejnené články o obci ČERVENÝ KLÁŠTOR -ROK 2014

PODTATRANSKÉ NOVINY č. 5 (28.01.2014)

Ak vyjde projekt, ak nezlyhá envirofond...

ČERVENÝ KLÁŠTOR - Malé obce zápasia s problémami, ktoré tie väčšie už majú dávnejšie vyriešené.

Napríklad obec Červený Kláštor sa tohto roku plánuje pustiť do výstavby druhej čistiare odpadových vôd pre Smerdžonku, na ktorú získala stavebné povolenie už pred desiatimi rokmi, nie však peniaze. Ako nám povedal starosta Štefan Džurný, teraz očakáva, že financie na jej výstavbu by im mal zabezpečiť slovensko-poľský projekt. Vysvetlil, že druhá čistička je potrebná preto, lebo Smerdžonka sa technicky nedá napojiť na už existujúcu v obci. Na tú by ale určite tohto roku chcel napojiť inú časť obce - Kvašné lúky, avšak o financie z envirofonde na rozšírenie siete márne žiada už tri roky. Štefan Džurný neskryval svoje rozhorčenie nad tým, ako funguje pridelenie peňazí na ekológiu obcí. „Červený Kláštor je jediné turistické centrum v Zamagurí, no nielen preto si zaslúži pozornosť zo strany štátu. Ľudia tu chcú žiť a podnikat'. Ako tu potom máme rozvíjať cestovný ruch a vytvárať podmienky pre zamestnanosť, keď tieto systémy spoľahlivo nefungujú," položil na záver otázku.

(plk)

PODTATRANSKÉ NOVINY č. 7 (11.02.2014)

Dunajec splavovali v silnom mraze

ČERVENÝ KLÁŠTOR - V Pieninách sa nedávno uskutočnil šiesty ročník zimného splavu Dunajca, na ktorom sa zúčastnilo 75 nadšencov vodáckeho športu z celého Slovenska.

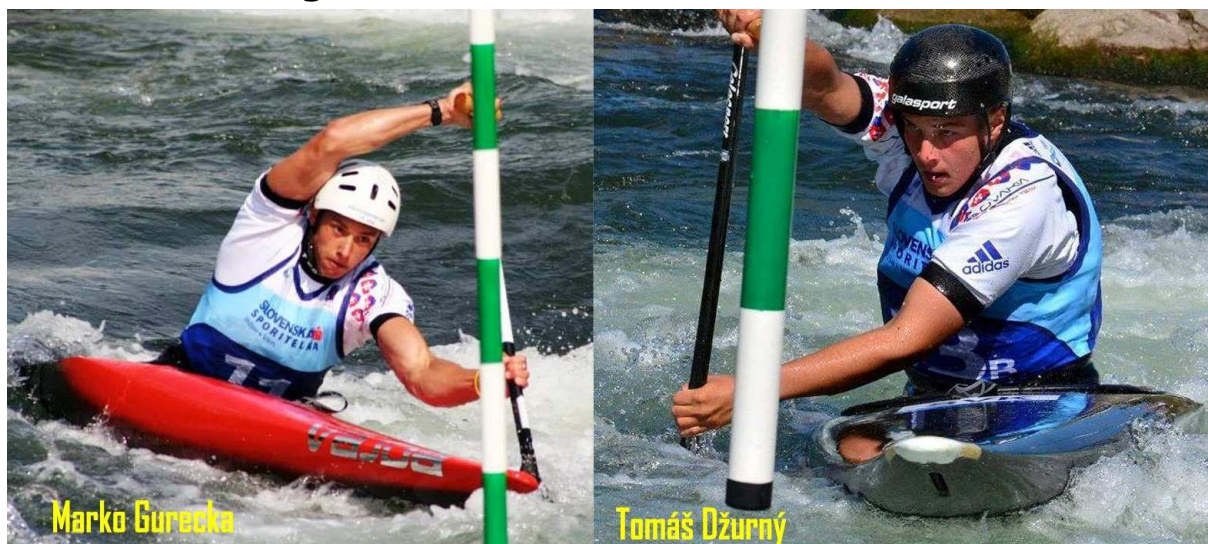
Aj keď je zima tohto roku nejaká rozpačitá, počas termínu zimného splavu ukázala naplno svoju silu a dva dni pred jeho začiatkom začalo silno snežiť a mrznúť. Akcia odštartovala tradičným posedením v areáli Rafting Pieniny a pokračovala večerným privítaním účastníkov. Na druhý deň pred obedom sa všetci účastníci vystrojili do teplého oblečenia, pripravili si záchranné prostriedky, plavidlá a po spoločnej fotografii vyrazili na 9-kilometrovú trasu Prielomom Dunajca počas silnej fujavice pri teplote hlboko pod bodom mrazu. Na vymrznutých tvárach však

nechýbala výborná nálada. Po náučnom chodníku okolo rieky vodákov sprevádzalo množstvo turistov. Po pristáti v cieľi a krátkom občerstvení pri guláši sa účastníci presunuli autobusom naspäť do Červeného Kláštora, kde v miestnom kultúrnom dome bolo pripravené posedenie pri vodáckej country hudbe.

(kuc)

PODTATRANSKÉ NOVINY č. (08.04.2014)

Vodáci zo Zamaguria odleteli do Austrálie

Od 23. do 27. apríla sa v austrálskom Penrithe uskutočnia Majstrovstvá sveta vo vodnom slalome juniorov a pretekárov do 23 rokov, na ktorých sa zúčastnia aj dvaja Zamagurčania zo Spišskej Starej Vsi.

Tomáš Džurný (narodený v roku 1995) a Marko Gurecka (1996) sú odchovancami Športového klubu vodného slalomu a zjazdu Pieniny Červený Kláštor, v súčasnosti však pôsobia vo vojenskom športovom centre Dukla Liptovský Mikuláš. Obaja sú členmi slovenskej juniorskej reprezentácie. Tomáš do Austrálie odletel už 5. apríla z Dubaja, kde bol na reprezentačnom sústreďení. Jeho účasť na MS podporila aj Nadácia CEF v rámci programu Talenty novej Európy. Marko v ten istý deň odletel z Viedne, keďže mesačné sústreďenie v Spojených arabských emirátoch mal už dávnejšie za sebou. Obaja budú bojovať o medaily v súťaži kanoistov. Tomáš v kategórii C1 do 23 rokov, Marko v C1 juniorov. Po minuloročnom fantastickom úspechu na svetovom šampionáte juniorov a pretekárov do 23 rokov v Liptovskom Mikuláši, kde spolu so svojím reprezentačným kolegom Martinom Mračnom získali titul juniorských majstrov sveta v kategórii 3 x C1 juniorov (tzv. hliadky), ich čaká neľahká úloha čo najlepšie obstáť na majstrovstvách sveta v Austrálii.

(red)

OBEČNÉ NOVINY ČERVENÝ KLÁŠTOR č.1/2014

Fašiangová zábava....

Aké by to boli fašiangy bez zábavy. Veď práve toto obdobie je predurčené zábave, veselosti a prehýbajúcim sa stolom. Počas fašiangov prevláda bujará zábava, organizujú sa svadby, zabíjačky, karnevaly, plesy a zábavy. A presne takúto fašiangovú zábavu pre všetkých zábavychtivých ľudí zorganizovala už po dvanásťkrát aj obec Červený Kláštor v spolupráci s Materskou školou. Konala sa 8. februára 2014 v kultúrnom dome v Červenom Kláštore. Účasť na zábave prekonala všetky doterajšie čísla – účastníkov bolo až okolo sto. Celou fašiangovou zábavou nás tradične sprevádzal moderátor Dávid Oravec, ktorý do programu prispel i svojim koníčkom – zaspieval a na gitare zahral pieseň Cesta od Klusa a Kryštofa, a taktiež mal pre odvážlivcov pripravené i vtipné hry, kde mohli vyhrať malú

ale milú odmenu. Prvýkrát v histórii nám hrala živá hudba, a to skupina TA-TO z Popradu. Hodovanie a pitie si tento rok vzal na starosti penzión Pltník. Nechýbala ani tombola, do ktorej sa nám podarilo tento rok od sponzorov vyzbierať až 50cien. Výhercom ešte raz blahoželáme.

Veríme, že sa táto tradícia fašiangových zábav v Červenom Kláštore ešte neskončila, a stretneme sa i na budúci rok, kde ročník Fašiangovej zábavy bude mať magické číslo 13 – pre nás určite šťastné.

Mgr. Ivana Marhefková
učiteľka materskej školy v Č. Kláštore

Vyhrala juha

Už po štvrtýkrát sa u susedov - poliakov 22.februára 2014 v obci Kluskowce uskutočnila medzinárodná súťaž v ochutnávkach regionálnych jedál. Gazdinky z Červeného Kláštora a Lechnice boli znovu pozvané a pod vedením p. Heleny Regecovej uvarili výborné jedlá napiekli koláče a pripravili domáce „nálievky“. Bola to trnkovica, vaječný koňak a jablkovica. Všetky tri našim susedom „veľmi“ chutili.

Poľské súťažiace prišli zo šiestich obcí vrátane hostiteľskej. Boli to : Nižné a Vyšné Szromowce , Maniowy, Mizerna, Czorstyn a samozrejme z tiež z obce Kluszkowce. Súťaže sa zúčastnilo vyše 80 gazdiniek a prezentovali 210 jedál. Porota tentokrát hodnotila každú obec zvlášť. Z našich jedál sa na prvom mieste umiestnila polievka „juha“, druhý skončil „ guláš z ľasa“ , tretie boli falešníky, ďalej nasledovali golumbky a krúpova polievka. Z koláčov na prvom mieste boli škvarkovníky, ďalej pampušky a nedeľný koláč. Po vyhlásení výsledkov nám poľské gazdinky ponúkli svoju ľudovoumeleckú tvorivosť vo forme úsmevných scénok zo života, ktoré si samé napísali aj odohrali s veľkým úspechom. Samozrejme nás potom všetkých pozvali na neskorú večeru s dezertom a páleným. Nasledovala veselica pri goralskej muzike. Vyhrávala naša aj poľská hudba. Podujatie sa konalo pod záštitou Wojta Gminy Czorstyn Tadeusza Wacha , Gminného centra kultúry v Kluszkowciach a Krúžku vidieckych gazdinek z Gminy Czorsztyn. Dúfam, že takéto podujatie sa podarí zorganizovať aj u nás.

Eva Lainczová

Otvorenie Letnej turistickej sezóny 2014 v Múzeu Červený Kláštor

Milí čitatelia, už je to sedem rokov odkedy správu nad *NKP Kláštor kartuziánov* prevzala nezisková organizácia CYPRIAN. A rovnako po siedmykrát sa za kláštornými múrmi slávnostne otvorila Letná turistická sezóna 2014. Aj tento rok sa program začal v kostole sv. Antona Pustovníka udeľovaním *Ceny Alžbety Güntherovej-Mayerovej*. Už po siedmy raz takto Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ocenil tých, ktorí sa zaslúžili o mimoriadny prínos v oblasti ochrany pamiatkového fondu Slovenskej republiky. Cena

bola tentoraz udelená Mgr. Štefánii Tóthovej, PhDr. Alexandrovi Balegovi a in memoriam Ing. arch. Jánovi Lichnerovi, Csc.. Toto slávnostné podujatie svojou hudbou sprevádzal a zároveň aj ukončil Vincent Jaš.

Súčasne na 1. kláštornom nádvorí bol pre všetkých návštevníkov pripravený kultúrny a spoločenský program v podobe vystúpenia folklórnych súborov zo Zamaguria. Hoci počasie nám tento roku neprialo, ľudí to napriek tomu neodradilo a mohli si tak popri vystúpeniach pochutnať na tradičných regionálnych špecialitách.

V Krčme pod lipami sa na pravé poludnie začala prezentácia a následne aj ochutnávka prvého kláštorného piva. Pivo *Romuald*, nazvané podľa významného pátra Romualda z Červeného kláštora, je pripravované v spolupráci s pivovarom Buntavar vo Svite.

Program otvorenia turistickej sezóny ďalej pokračoval na prístavisku plti Pod lipami. Po požehnaní plti, rieky Dunajec a pieninských turistických chodníkov a samotným odomknutím rieky Dunajec sa pokračovalo splavením rieky na pltiach až do prístaviska Lesnica.

Jana Sofková, riaditeľka CYPRIAN n.o.

O pohár starostu obce Červený Kláštor – 4.ročník

V tradičnom predveľkonočnom termíne - týždeň pred veľkou nocou sa stretli priaznivci stolného tenisu v našej obci, aby si zmerali sily na podujatí – „O pohár starostu obce Červený Kláštor v stolnom tenise“ a to už na štvrtom ročníku, ktorý usporadúva obecný úrad od roku 2011 pre amatérskych hráčov stolného tenisu. Súťažilo sa v kategóriách: žiaci v kultúrnom dome a v kategórii seniorov v Národnej kultúrnej pamiatke Kláštor kartuziánov. Oproti minulým rokom sme zaznamenali menšiu účasť v žiackej kategórii a absentovali nám tak ako

minulý rok aj juniory, čo je na veľkú škodu, pretože ceny v tomto roku boli veľmi zaujímavé. Prvé miesto v kategórii žiakov získal Jakub Michlík a druhé a tretie miesto si rozdelili bratia Poláčekovci. V kategórii žiačok bolo poradie nasledovné: 1. Juliána Kolodzejová, 2. Veronika Trebuňová, 3. Miša Urbaňáková. V kategórii seniorov sa hralo systémom „každý s každým“ na tri víťazné sety. V tejto kategórii zvíťazil František Kratka, ktorý obhájil svoje prvenstvo z minulého roku a v celkovom historickom hodnotení tohto turnaja sa dostal počtom prvenstiev na úroveň Karola Rozmuša, st., ktorý zvíťazil v roku 2011 a 2012, i keď by to bývalo veľmi zaujímavé keby sa bol zúčastnil tohtoročného turnaja a poriadne zamiešal kartami... Druhý v poradí skončil, svojou skvelou hrou Michal Poláček, nuž a bronzovú priečku z minulého roka obhájil Milan Gacík. Oproti minuloročnému druhému miestu si pohoršil Štefan Džurný, ktorému sa ušla len „zemiaková“ medaila a skončil na štvrtom mieste, ale ako sa vraví nie je dôležité vyhrať ale zúčastniť sa! (a stráviť spoločné chvíle v kruhu priateľov....)

Ing. Štefan Džurný

Obec Červený Kláštor ocenená ministrom životného prostredia SR

V priestoroch bratislavského hotelu Bôrik sa 5. júna 2014 uskutočnilo slávnostné odovzdávanie Ceny ministra životného prostredia za rok 2014. Minister životného prostredia Peter Žiga sa poďakoval tým, ktorí sa počas uplynulých pätnástich rokov zaslúžili o ochranu a starostlivosť o životné prostredie. Z rúk ministra životného prostredia si prebralo ocenenie Cenu ministra životného prostredia, Čestné uznanie a Ďakovný list spolu tridsaťpäť nominovaných kandidátov. Minister Peter Žiga odovzdal tieto ocenenia pri príležitosti Svetového dňa životného prostredia. Medzi ocenenými nechýbala ani naša obec, ktorej minister Žiga na odporúčanie osobitnej hodnotiacej komisie udelil Čestné uznanie

v kategórii občianske združenia, obce, podniky a kolektívy **za** mimoriadne výsledky , dlhoročný prínos v starostlivosti o životné prostredie a rozvoj environmentalistiky. Osobne si vysoko vážim toto ocenenie a zároveň ďakujem všetkým, ktorí sa o získanie tohto uznania akokoľvek pričínili.

Ing. Štefan Džurný
starosta obce

Kláštôrčan na Majstrovstvách Európy vo vodnom slalome

V dňoch 29.5. – 1.6.2014 sa vo Viedni uskutočnili Majstrovstvá Európy vo vodnom slalome. Toho významného podujatia sa zúčastni aj občan našej obce Karol Rozmuš, ml., ktorý si v tomto roku vybojoval reprezentačné tričko a nahradil v kategórii singel kanoistov - C1 Mateja Benuša a spolu so svojimi reprezentačnými kolegami Martikánom a Slávkovským vylovili z vôd viedenského kanála Verbund Wasserarena bronzovú medailu v kategórii 3 x C1 tzv. hliadok. Karol Rozmuš, ml. dnes pôsobí v Stredisku štátnej športovej reprezentácie a je odchovancom športového klubu kanoistiky Zamatex Spišská Stará Ves. K úspechu srdečne blahoželáme.

Ing. Štefan Džurný

Virtuálny cintorín

Naša obec má od roku 2013 zverejnené cintoríny na internete v rámci rozšírenia cintorínskych služieb pre občanov. Zdrojom podkladov pre virtuálne cintoríny je evidencia hrobových vedená naším úradom. Virtuálny cintorín je umiestnený na portáli www.cintoriny.sk na adrese www.cervenyklastor.cintoriny.sk/. Portál slúži nielen občanom obce, ale aj širšej verejnosti ako komunikačné rozhranie pre používateľov internetu z celého sveta. Na portáli môžu záujemcovia nájsť zomrelých podľa mena a priezviska, príp. čísla hrobu, pozrieť si polohu hrobov na digitálnej mape cintorína, prezrieť si fotografie náhrobkov, zisťovať nájomcu, nezaplatené platby za nájom. K dispozícii sú údaje o dátumoch narodení, úmrtí a pochovaní zomrelých, údaje o ich menách a priezviskách. Portál je okrem slovenčiny plnohodnotne lokalizovaný aj do češtiny, angličtiny, nemčiny a maďarčiny. Návštevníci na virtuálnom cintoríne môžu položiť na 24 hodín veniec, kyticu a zapáliť sviečku alebo kahan s možnosťou zanechať pri každom hrobe krátky odkaz s menom, textom a dátumom návštevy. Odkaz na sprístupnenie virtuálneho cintorína obce Červený Kláštor nájdete na webovej stránke obce Červený Kláštor a kliknite na príslušný link, alebo baner. Alebo jednoducho napíšte do vášho prehliadača adresu www.cervenyklastor.cintoriny.sk/.

Miestny rozhlas

Od marca t.r. tunajší úrad zavádza novú službu informovania občanov prostredníctvom elektronickej komunikácie. Každý, kto má záujem a zaregistruje sa na webovej stránke: www.mestskyrozhlas.sk/registracia-rozhlas/cerveny-klastor, môže do svojej e-mailovej schránky dostávať v textovej forme oznamy hlásené v našom obecnom rozhlase. Oznamy obecného rozhlasu budú môcť vďaka novej službe sledovať i tí obyvatelia obce, ktorí napríklad v čase hlásenia rozhlasu nie sú doma, bývajú v lokalite, kde ho zle počujú, alebo ho jednoducho nepočujú. V čase odvysielania správ v obecnom rozhlase Vám daná správa bude doručená v textovej forme priamo do vašej e-mailovej schránky. Služba -mestský rozhlas online bude obsahovať napríklad informácie o odstavkách elektriny, vody, aktuálnych udalostiach a podujatiach, teda všetky oznamy, ktoré sa vyhlasujú v obecnom rozhlase. Občania i podnikatelia si však navyše budú môcť zadať i komerčnú inzerciu za poplatok. Využívanie služby mestskyrozhlas.sk je úplne bezplatné, stačí jednoduchá registrácia a ste pripravený na okamžité využívanie služby. V prípade že službu mestského rozhlasu online už nebudete chcieť využívať, stačí si jednoducho svoje užívateľské konto zrušiť.

*Ing. Štefan Džurný
starosta obce*

38. Zamagurské folklórne slávnosti

V prekrásnom prostredí Pienin, pod majestátnymi Troma korunami v prírodnom amfiteátri sa v tretí júnový víkend uskutočnil najväčší sviatok folklóru v regióne, 38. ročník Zamagurských folklórnych slávností.

Organizátori, Podtatranské osvetové stredisko v Poprade mesto Spišská Stará Ves, obec Červený Kláštor, nezisková organizácia Cyprián a Ľubovnianske osvetové stredisko v Starej Ľubovni

pripravili pre priaznivcov širokú paletu tradičnej kultúry Slovenska. Tento kolotoč sa rozkrútil v piatok 20. Júna o 14.00 hod. živou pozvánkou domácich súborov v obciach Zamaguria. Tento krát sa okrem detských súborov Pieniny a Rovinka, predstavil aj Osturňáčik z Osturne, Kútničiek zo Spišských Hanušoviec a súbor Frankovčan z Malej Frankovej s ľudovou hudbou Furcoňovci z Matiašoviec. Tradičný sprievod mestom Spišská Stará Ves za účasti všetkých domácich súborov a host'a FS Flajšovani s ľudovou hudbou Chudobovci z Oravskej Lesnej začal o 16.15 hod. Novinkou piatkového programu bola sv. omša v kostole Nanebovzatia Panny Márie. Po položení kytice kvetov k pamätníku Š. L. Kostelničáka začal o 18.00 hod. na amfiteátri pri kultúrnom dome za účasti všetkých domácich súborov a hostí z Oravy uvítací program pod názvom Vitajte v Zamagurí. Program v réžii Petra Zelinu sa niesol v duchu Zamagurských hier, piesní a tancov. Po prvý krát sa na jednom pódiu zišli všetky Zamagurské kolektívy, aby prezentovali svoju celoročnú prácu. Musíme konštatovať, že ich počet postupne rastie, k čomu výraznou mierou prispievajú naše Zamagurské folklórne slávnosti.

Piatkový program pokračoval v Červenom Kláštore predstavením hudobnej skupiny Tublatanka s lídrom Maťom Ďurindom, ktorí pobavili naplnený amfiteáter. Zábava pokračovala aj s vystúpením hudobnej skupiny Triton, ktorá ukončila piatkový program.

Sobota začala mini trhom remesiel v areáli remesiel, kde sa predstavili remeselníci z rôznych kútov Slovenska a pokračovala ďalšou novinkou tohtoročného festivalu Školou Zamagurských tancov v podaní LH Folklórneho súboru Magurák z Kežmarku. Tento workshop bol, ako aj celý projekt pripravený za výraznej finančnej podpory ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Tanečníci domácich súborov i náhodní diváci sa zaúčali do tajov Zamagurských tanečných motívov pod vedením lektora POS Poprad J. Švedlára. Postupne sa pridávali aj členovia kolektívov účinkujúcich v otváracom programe, ktorí po skončení školy tanca mali na amfiteátri priestorové skúšky.

Poobede sa hostia i krojovaní účinkujúci previezli plťami po Dunajci v ojedinelom programe pod názvom Na vlnách Dunajca, ktorý vyvrcholil privítankou v prístavisku pod lipami. Po príhovore zástupcu obce Červený Kláštor pána Danku, za tónov Zamagurských

piesni, privítali hostí tradičným slovanským zvykom, chlebom a soľou členovia súboru Frankovčan. Po tomto akte sa sprievod pohol cez lávku do amfiteátra.

Otvárací program Stretnutie pod Troma korunami pod taktovkou režiséra Juraja Švedlára priniesol množstvo krásnych folklórnych zážitkov, ktoré umocnila i prítomnosť novozvoleného prezidenta SR pána Andreja Kisku v hľadisku. Napriek krátkemu zdržaniu pána prezidenta sa v programe predstavili domáce súbory Frankovčan a Osturňanka, pridali sa Klnka z Bratislavy, LH a spevácka skupiny Bystrianka zo Svitú, FZ Stráne z Važca, speváci z Ľubotíc Kelemeské furmani a známe súbory Stavbár zo Žiliny a Vranovčan z Vranova nad Topľou. Otvárací program skončil po osemnástej hodine.

Nočný program ľudovej hudby Kandráčovci bol veľkou neznámou, či sa podarí naplniť amfiteáter, ale postupný nástup diváckej verejnosti priniesol možno i divácky rekord sobotných programov v Zamagurí. Preplnený amfiteáter tleskal aktérom pod vedením Ondreja Kandráča pri každej ich piesni. Niekoľko piesni zaspievali i Ondrejova mama Monika, známa to interpretka ľudových piesní. Túto divácku kulisu umocnilo i počasie, ktoré neprinieslo nič neočakávané a n e p r š a l o !

Nedeľné ráno ťažko znášali niektorí účastníci nočných zábav, ale domáci i hostia sa duchovne zotavili pri tradičnej svätej omši v kostole Antona pustovníka v Červenom Kláštore, ktorú celebroidal Mgr. Peter Randjak s podporou Zamagurského spevokolu Alojza M. Chmela. V amfiteátri pokračoval program festivalu trhom remesiel.

Skúšky a príprava záverečných programov priniesla malú zmenu v neúčasti súborov z Bieloruska, ktoré sa ospravedlnili z dôvodu neudelenia víz a tak sa v programe Pri Dunajcu predstavili súbory Maguranka zo Spišskej Starej Vsi a súbor Háj z Rimavskej Soboty. Tieto predstavili svoje prihraničné regióny. Poukázali akým spôsobom sa odlišujú a čo je spoločné. Bohatosť krojov a odlišnosť typov tancov poznačili tieto regióny. Kým v Zamagurí prevažujú kresané motívy a polkové tance na Gemeri je to čardáš a pod.

Záverečný program Pieniny, Pieniny priniesol kus dobrej zábavy v podobe ľudového rozprávača Jožka – Jožku, ktorý sprevádzal celým programom. Postupne sa predstavili súbory. Maguranka Spišská Stará Ves svojim úvodným tancom privítala divákov a prítomných, ako domáci reprezentant svojim typickým tancom zo Zamaguria. Významným prvkom ostatných hosťujúcich súborov bol fakt, že každý vo svojom programe predstavil svadobné zvyky svojho regiónu. Kežmarská Magura Ždiarsku svadbu s odobierkou, Rimavskosobotský Háj Gemerskú svadobnú odobierku a Prešovský Šarišan svadbu z Raslavič na Šariši. Takýmto spôsobom divákovi pripravili neuveriteľný zážitok tradičných svadobných zvykov, ktoré sa postupne vytrácajú zo života našich občanov.

Zamagurské folklórne slávnosti dopísali svoju 38. kapitolu, ktorá bude význačná tým, že vydržalo počasie i napriek kratučkému postrašeniu v záverečnom programe. To ovplyvnilo i divácku účasť, ktorá po predchádzajúcich upršaných a slabých rokoch opäť zaznamenala širšiu podporu. Zamagurčania i hostia neskrývali spokojnosť a nadšenie z niektorých programov a vyjadrili presvedčenie, že tohtoročné Zamagurské sa vydarilo!

V Poprade 24.6.2014
Juraj Švedlár, POS Poprad

.....

Prezident Slovenskej republiky poctil svojou návštevou obec Červený Kláštor.

V rámci najväčšieho sviatku tanca, hudby a spevu v regióne Zamaguria, počas 38. ročníka Zamagurských folklórnych slávností - v sobotu 21.6.2014 poctil svojou

návštevou obec Červený Kláštor prezident SR, J.E. pán Andrej Kiska.

V predpolí Národnej kultúrnej pamiatky Kláštora kartuziánov v Červenom Kláštore, ho privítali organizátori slávností – Ing. Štefan Džurný, starosta obce Červený Kláštor, Ing. Jozef Harabin , primátor mesta Spišská Stará Ves, PaedDr. Peter Šuca, riaditeľ POS Poprad a PhDr. Milan Gacík, zástupca n.o. Cyprián Červený Kláštor.

Po akte oficiálneho privítania sa zúčastnení presunuli do dobovej „Krčmy Pod Lipami“ , kde organizátori odovzdali prezidentovi SR, vecné spomienkové dary – valašku, goralský klobúk, opasok, fujaru a faksimile herbára frátra Cypriána. Zároveň J.E. prezident SR, pán Andrej Kiska vykonal zápis do pamätnej knihy obce Červený Kláštor. V novodobej histórii Slovenskej republiky naša obec mala tú česť v rozmedzí rokov 1999 – 2014, privítať troch prezidentov SR p. Rudolfa Šustera, p. Ivana Gašparoviča a p.Andreja Kisku.

V rámci návštevy si pán prezident SR pozrel aj Kostol sv. Antona Pustovníka , zároveň navštívil výstavu insitného rezbárskeho majstra, pôvodom z Matiašoviec – pána Mila Semančíka ktorý už tradične vystavoval svoje umelecké diela na 2. Nádvorí NKP Kláštora kartuziánov. Pán prezident podpísal venovanie do osobnej knihy návštev pána Semančíka. Potom sa pán prezident v sprievode organizátorov presunul do areálu festivalu , kde ho oficiálne privítal starosta obce Červený Kláštor. Po príhovore starostu obce Červený Kláštor, pán prezident predniesol príhovor k účastníkom slávností. Nakoľko pán prezident SR pokračoval ďalej ďalším programom, po vystúpení FS Osturnianka sa rozlúčil a pokračoval svojou návštevou priestorov vyhradených pre remeselníkov... , kde aj dostal podarúnok – vyrezávanú slnečnicu od pána Želonku , občana obce Lechnica. Po prehliadke sa pán prezident rozlúčil s organizátormi a pokračoval ďalej vo svojom programe.

Ing. Štefan Džurný
starosta obce

DNES 24.SK 21. júl 2014

OBRAZOM: V Červenom Kláštore sa bojovalo do posledného muža

V stredoveku sa dobýjalo všetko a výnimkou neboli ani kláštory. O ten kartuziánsky v Červenom Kláštore sa pokúsili v 15.storočí. Vernou rekonštrukciou tohto dobytia ožilo nádvorie kláštora počas uplynulého víkendu. Nechýbalo ani historické divadlo, stredoveká hudba, kuchyňa či kúpele.

V 15.storočí boli mnísi z Červeného Kláštora sužovaní bratríckymi vojskami natoľko, že boli nútení zaplatiť si žoldnierske vojsko. Ich vzájomné strety verne zrekonštruovalo niekoľko skupín zaoberajúcich sa historickými rekonštrukciami, šermom, stredovekým tancom a hudbou na nádvorí múzea Červený Kláštor.

Dva víkendové dni sa z nádvorja ozývalo rinčanie zbraní, výstrely a krik. Návštevníci tiež mohli vidieť historické divadlo, započúvať sa do tónov stredovekej hudby, či prestať dýchať pri ukážkach historického šermu. Prejsť sa mohli i stredovekým vojenským táborom, pozrieť si vtedajšie kúpele, či ochutnať čo-to zo stredovekej kuchyne. A nakoniec sa možno osviežiť vo vodách chladného Dunajca, či dopriať si zážitok na plti alebo rafte.

Monika Vengrínová

POPRADESKÝ KORZÁR 21.7.2014

Hradby Kláštora kartuziánov cez víkend dobyli

V Červenom Kláštore sa počas víkendu odohrával príbeh dobýjania Kláštora kartuziánov.

ČERVENÝ KLÁŠTOR. Turisti mohli počas víkendu na vlastné oči vidieť útok na tri kláštorné nádvoría. Vo finálnom treťom útoku sa bratríkom podarilo zlomiť žoldnierske vojsko, ktoré si najal prior kláštora na ochranu a tak bol kláštor dobytý.

Atmosféra stredoveku

V kláštore sa pokúsili vytvoriť počas víkendu atmosféru 15. storočia a chceli ukázať, ako vtedy kláštor fungoval. Program zahŕňal okrem bojov o nádvoría kláštora aj vojenskú erbovačku, stredovekú hudbu, tance, divadlo a varenie v stredovekej kuchyni.

Na poslednom nádvorí bol postavený vojenský tábor, kde účinkujúci počas noci spali na slame. Návštevníci mali možnosť ochutnať aj z jedál stredovekej kuchyne.

Po dlhých prípravách sa konal festival Claustrium Rubrum. Ide o festival oživenej histórie, ktorý nazvali Claustrium Rubrum, čo je historický latinský názov Červeného Kláštora.

Riaditeľka neziskovej organizácie Cyprian, ktorá má na starosti spravovanie objektu kláštora, ale aj riadi múzeum Červený Kláštor, Jana Sofková: „Počas víkendu sme sa pokúšali ľuďom predstaviť, ako to mohlo vyzeráť v 15. storočí, keď to tu neďaleko obliehali bratrické vojská.“

Veci uviedla na správnu mieru: „Celý dej bol vymyslený, nie je založený na nijakej historickej skutočnosti, nemáme veľa prameňov, aby sme sa dozvedeli, čo sa tu dialo. Bola to doba, z ktorej sa nezachovali písomné pramene. Vieme, že kláštor bol v 30. rokoch napadnutý husitmi, ale napadnutie bratříkmi potvrdené nemáme.“

Historicky však naozaj v horách neďaleko Haligoviec žil Peter Axamit z Kosova, ktorý si tu postavil tábor a prepadával nielen obyvateľov a karavány smerujúce do Poľska, ale aj tie, čo šli na opačnú stranu.

Filip Lampart, vedúci spoločnosti Rádu sv. Michala zo Starej Ľubovne, uviedol: „Našou úlohou na tomto podujatí je programovo zabezpečiť, aby mali návštevníci čo vidieť. Podieľali sme sa na tvorbe scenáru a prevedení do praxe troch hlavných bojov, ktoré mali ukázať, ako bratříci prerazili hradby kláštora a v konečnom dôsledku dobyli a vyplienili kláštor.“

„Toto prostredie je vynikajúce, aby sme tu vytvorili ducha oživenej histórie, konkrétne obdobia druhej polovice 15. storočia. Toto prostredie má pre takéto akcie obrovský potenciál,“ dodal Lampart.

Turisti si to užili

Návštevníci boli s programom spokojní, a to nielen pre pekné počasie. Rodičia prišli najmä kvôli svojim deťom, ktorým sa program páčil.

Potvrdil to aj Filip Pčolka: „Páči sa mi tu, som spokojný, že sme sem dnes prišli. Videl som všetky boje, aj ten posledný, tretí. Ochutnal som z dobových jedál, mal som chutnú placku.“

Na program sa prišli pozrieť aj domáci z blízkeho okolia. Margita Máčiková povedala: „Sme zo Spišskej Starej Vsi. Prišli sme si sem dnes pozrieť program, ktorý sa tu odohráva. Pre nás je to zmena zo života a z kolobehu, ktorý žijeme. Mám rada takéto akcie a považujem ich za pekné, veď preto sme tu aj dnes. Tie strieľačky z dela síce boli hlučné, ale aj to asi patrí k tomu. Hodilo by sa tu aj niečo veselé.“

Jana Černická poznamenala: „Zaujímá ma, ako sa voľakedy žilo a ako to fungovalo v Červenom Kláštore, aj preto som sa dnes prišla pozrieť. My sme práve iba prišli, a tak sme ešte plní očakávania, aké to bude.“

„My s manželkou máme k hradom veľmi blízko. Teraz s kolegami opravujeme gotický hrad Modrý Kameň a je zaujímavé si pozrieť, ako to robia inde. Myslím si, že Červený Kláštor má obrovský potenciál z hľadiska turistického ruchu, ako jeden z mála má ľuďom čo pchať ľuďom čo ponúknuť. Je to taká žijúca pamiatka,“ povedal Miloslav Haľama, predseda OZ Hradčan v

Modrom Kameni.

„Prišli sme sem, pretože tu máme pracovný teambuilding a v rámci toho si chceme pozrieť región, v ktorom sme a to, čo tu je v okolí. Som spokojný s programom, ktorý sme tu našli, pretože až tak často sa takýchto akcií nezúčastňujem, ale páči sa mi to, povedal Richard Weber.

Eleonóra Olšavská

.....
www.muzeumcervenyklastor.sk

Tretí ročník podujatia NOC NETOPIEROV (2. augusta 2014) sa uskutočnil opäť na nádvorí Múzea Červený Kláštor. Tentokrát bol obohatený aj o aktivity pre deti a ich rodičov. Návštevníci si mohli pozrieť film o netopieroch, počúvnuť prednášku o týchto tvoroch a nakoniec aj z bezprostrednej blízkosti si pozrieť malého netopiera žijúceho v pivničných priestoroch kláštora.

.....
OBECNÉ NOVINY 11.11. 2014

Dňa 19.októbra 2014 bola slávnostne odhalená pamätná tabuľa na fasáde obnoveného kultúrneho domu –úradovne v Červenom Kláštore, venovaná botanikovi, pomocnému evanjelickému kňazovi, učiteľovi, poštovému doručovateľovi a významnému slovenskému buditeľovi – Václavovi Vranému, ktorý v obci Červený Kláštor (niekdajšej Podlechnici) pôsobil v rokoch 1889 až 1898) pri príležitosti 85 výročia smrti tejto významnej osobnosti. Vraný počas svojho života zozbieral 5 až 6 tisíc herbárových položiek, ktoré sú umiestnené vo viacerých štátoch Európy. Nebol len dobrým vedcom, skvelým botanikom, ale bol aj nezabudnuteľným učiteľom, bol národným buditeľom. Významne zasiahol do oblastí vzdelania ako učiteľ, do oblasti kultúry ako divadelný ochotník a zberateľ ľudových piesní, zasiahol do politického života, bol publicista, milovník turistiky, ale jeho súputníci ho poznali predovšetkým ako skromného a obetavého človeka. V Pieninách Václav Vraný zbieral viaceré vzácne rastliny, majúce tu jediný, vzácny alebo hraničný výskyt, napr. chryzantému pieninskú pravú (*Dendranthema zawadskii* subsp. *zawadskii*), borievku netatovú (*Juniperus sabina*), chochlačku žltobielu (*Corydalis capnoides*), skopóliu kranskú (*Scopolia carniolica*), kostihoj srdcovitý (*Symphytum cordatum*) aj kríženca kostihoja srdcovitého a hl'uznatého, *Symphytum xullepitschii*.

Priebeh osláv významného výročia Václava Vraného

Celá slávnosť začala službami Božími o 13.00 hod. v miestnom evanjelickom kostole , ktoré slúžili : p. farárka Mgr. Ľubica Sobanská, senior Mgr. Roman Porubän a p. farárka Mgr. Mária Kováčová. Po náboženskom obrade sa zúčastnení presunuli pred kultúrny dom – obecný úrad v Červenom Kláštore, kde po úvodnom privítaní účastníkov aktu odhalenia pamätnej tabule starostom obce –Ing. Štefanom Džurným sa ujal slova riaditeľ Pieninského národného parku Ing. Vladimír Klíč, PhD., ktorý predstavil osobnosť Vraného z profesného a odborného hľadiska. Potom nasledoval emotívny prednes Vraného básne „Chryzantény“ v podaní Jána Bachledu. V krátkom príhovore predstavil verejnosti osobnostný a ľudský profil Václava Vraného a jeho vzťah k Terézii Vansovej iniciátor myšlienky osadenia tabule v obci Červený Kláštor – p. Mgr. Milan Choma. Nim napísanú scétku stretnutia V. Vraného s T. Vansovou na

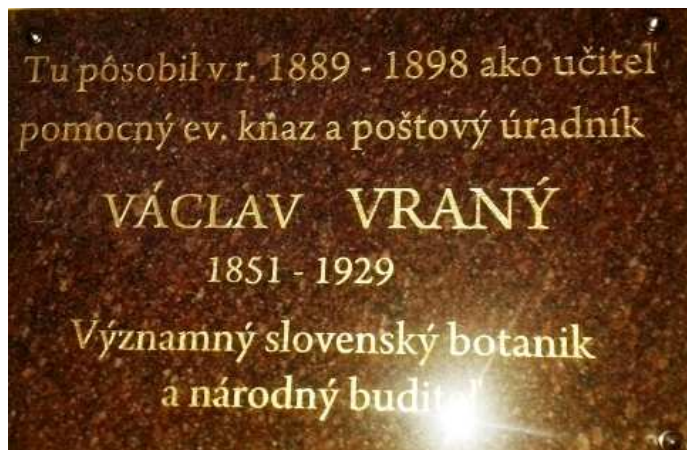
Rimavskej Pile v r.1898 zahrali kežmarskí ochotnícki herci Ján Bachleda a Katka Gurková. Po ukončení konferencierka p. Eva Lainczová predniesla pozdravný list od primátora mesta Tisovec, p. Ing. Petra Mináča, kde Vraný strávil svoje posledné roky života a skončil 8.9.1929 obklopený krásnou tisoveckou prírodou počas výstupu na vrch Trstie neďaleko od Tisovca. Prítomných pozdravila aj praneter V. Vraného p. Dana Haumerová a jej dcéra Dana, ktorá starostovi obce darovala prácu Terezie Haumerovej „Život a dielo Václava Vraného“. Po oficiálnych príhovoroch nasledoval akt samotného odhalenia pamätnej tabule posvätením božím slovom, ktoré predniesla evanjelická farárka Mgr. Ľubica Sobanská. Po slávnostnom odhalení pamätnej tabule starostom obce Ing. Štefanom Džurným a riaditeľom Pieninského národného parku Ing. Vldimírom Klčom sa prítomní presunuli do priestorov kultúrneho domu, kde bolo pre nich pripravené malé občerstvenie.

Kultúrny program osláv

Ako prví vystúpili absolventi súkromnej umeleckej školy Rosnička, ktorá má od tohto roku sídlo v Červenom Kláštore, ktorí predviedli tanečné vystúpenia a hry na klavíri. Po vystúpení pokračoval program príhovorom starostu obce k jubilantom a dôchodcom v rámci mesiaca úcty k starším, kde si jubilanti prevzali vecné dary –pamätné plakety. O ďalší kultúrny program sa postarali herci divadla Commedia Poprad, ktorí sa predstavili v hre Skrotenie zlej ženy od Wiliama Shakespeára v ktorej si mimochodom zahral v júli 1872 aj samotný Vraný so svojou budúcou manželkou Emíliou. Po ukončení divadelného predstavenia nasledovala voľná zábava.

Inšpiratívne rozhodnutie spolupracujúcich subjektov

Na podujatí sa zúčastnili aj rímskokatolícki duchovní z obci, kde pôsobil Václav Vraný a manželia Vansovci. Organizátori zvlášť spolupracovali pri príprave podujatia s p. farárom Jánom Záhradníkom z Lomničky a riaditeľkou tamojšej ZŠ. Celým podujatím boli vzácní hostia Haumerovci tak nadchnutí, že poskytli s M. Chomom p. farárke Ľ. Sobanskej finančný dar pre podporu ekumenických , kultúrnych a vzdelávacích aktivít pre zachovanie pamiatky Vraného a Vansovcov v našom regióne. Veríme že táto spolupráca sa bude aj naďalej úspešne rozvíjať.

V mesiaci október t.r. tunajší úrad sprevádzkoval novú službu informovania občanov prostredníctvom nového obecného bezdrôtového rozhlasu pre časť IBV pri Rybníku a časť od NKP – Kláštor kartuziánov až po koniec obce smerom na Haligovce (vrátane miestnej časti Smerdžonka) a kombinácie súčasného drôtového rozhlasu, kde rozvody sú uložené v zemi. Čo sa vlastne zrealizovalo? Zrušilo sa staré vzdušné vedenie od kláštora kartuziánov po rod. dom č.2 (v súčasnosti prebieha demontáž starých stĺpov a reproduktorov). Zaviedol sa nový bezdrôtový systém, kde sa zvukový signál šíri

vzduchom, za pomoci prevádzača GSM signálu-447MHz (Ako operátora sme zvolili spoločnosť O2, ktorý je aj operátorom pre systém verejného osvetlenia, ktorého riadenie je realizované taktiež cez GSM sieť), ktorý je osadený na novom stĺpe verejného osvetlenia na zákrute pri NKP – Kláštor kartuziánov, a ktorý transformuje signál vysielaný z vysielача v signálu v pásme 447MHz, ktorý je umiestnený na obecnom úrade a šíri ho ďalej do vzdialenej časti (za kopcom) od kláštora smerom na Smerdžonku, kde boli inštalované 3 hlásiče 2x40W a 8 reproduktorov. V časti „Pri Rybníku“, kde absentoval obecný rozhlas sa na stĺp verejného osvetlenia nainštaloval jeden hlásič a jeden reproduktor. Na obecnom úrade sa osadila ústredňa bezdrôtového rozhlasu, ktorá sa prepojila s počítačom a stávajúcou ústredňou 100V drôtového (zemného) rozhlasu zn. BEROs (800W). Výhodou novej ústredne je možnosť bezobslúžneho plánovania hlásenia obecného rozsahu vo zvolených časoch a intervaloch. Rozmiestnenie hlásičov a reproduktorov, podľa výpočtového modelu šírenia zvukového signálu a súčasnej mapy osídlenia tejto časti obce. Hlásiče a reproduktory je však možné premiestňovať a presúvať, po odskúšaní a ukončení testovacej prevádzky, ktorá momentálne prebieha. V budúcnosti chceme odskúšať aj tzv. domové prijímače, ktoré by mohli mať občania umiestnené doma – išlo by o občanov imobilných, starších, resp. boli by umiestnené priamo v nehnuteľnostiach ktoré majú problém s počuteľnosťou obecného rozhlasu. Momentálne ide o I. etapu realizácie, ktorá v budúcnosti po otestovaní sa bude ďalej modulovo dopĺňať o ďalšie funkcionality – ako napojenie na jednotný systém vyrozumieania obyvateľstva SR (tzv. SEHIS CO SR) počas mimoriadnych udalostí – ohrozenie vodou, požiarom, živelnou katastrofou... (plánujeme do budúcnosti prepojiť systém rozhlasu s Autonómnym monitorovacím modulom, na ktorý je možné zapojiť snímač hladiny Dunajca, Lipničanky a Havčanky, alebo zrážkomer.) Celý systém realizovala spoločnosťou M&B Sonic suono, s.r.o. Náklady predstavovali 7230€, kde 41,5% sa nám podarilo získať z Ministerstva financií SR. Záruka na celý systém je 36 mesiacov. Záruka na reproduktory je 120 mesiacov. V súčasnosti už funguje možnosť vypočutia si posledného hlásenia v obecnom rozhlase pomocou zavolania telefónu. Stačí zavolať na toto tel. číslo (ústredňa obecného rozhlasu v Č. Kláštore): **0948597810**. Túto službu využijú hlavne tí ktorí nie sú v čase hlásenia doma. V prípade mimoriadnej udalosti, môže priamo do systému hlásenia prostredníctvom mobilného telefónu vstúpiť aj starosta obce a vykonať hlásenie priamo cez mobil. Výhodou je aj zasielanie SMS správ na mobilné telefóny občanov či inštitúcií, prostredníctvom rozhlasovej ústredne. V najbližších dňoch bude zavedená ešte jedna služba, kde hlásenia z obecného rozhlasu budú priamo zaznamenávané na webovú stránku obce, kde sa bude tvoriť tzv. archív hlásení s možnosťou vypočutia si hlásenia, resp. jeho stiahnutia

si na svoj počítač, tablet, mobil či iné komunikačné zariadenie takéto hlásenie vo forme MP3 súboru. Verím, že tento nový systém bezdrôtového rozhlasu sa v obci ujme a skvalitní informovanie obyvateľov obce o dianí, nie menej dôležitú úlohu bude spĺňať počas vzniku mimoriadnych udalostí a chrániť bezpečnosť a zdravie našich občanov.

PODUJATIA V MÚZEU ČERVENÝ KLÁŠTOR V ROKU 2014

Aké podujatia v roku 2014 pripravila nezisková organizácia CYPRIAN v Múzeu Červený Kláštor, ste sa dočítali už predošlom čísle Obecných novín Červeného Kláštora. Od otvorenia sezóny v múzeu 2014 uplynulo šesť mesiacov a za ten čas sa v jeho priestoroch udialo mnoho zaujímavých akcií.

Kultúrne aj edukačné podujatia...

V múzeu sa po prvýkrát uskutočnilo nočné sprevádzanie po expozíciách a to 17. mája 2014 v rámci Noci múzeí a galérií, ktoré sa koná každoročne ku Medzinárodnému dňu múzeí a galérií vo väčšine múzeí na Slovensku.

V polovici júna sa v priestoroch Národnej kultúrnej pamiatky konali Medzinárodné tvorivé dielne pod názvom Prečítaj si miesto - priestorové funkcie jazyka a čitateľnosť miest 2014. Zahraniční umelci zo 6 krajín, po prehliadnutí si kartuziánskeho kláštora, vytvorili 7 piktogramov, ktoré by mali umožniť návštevníkom lepšie spoznať a pochopiť jeho areál. Tieto piktogramy sú umiestnené vo vnútorných, ako aj vonkajších priestoroch múzea a k nim je špeciálne vytvorený leták s mapkou múzea a ich lokalizáciou.

Pre milovníkov vážnej hudby bol 3. júla 2014 v kostole sv. Antona Pustovníka už po tretíkrát pripravený koncert Barokové explorácie, na ktorom vystúpil Komorný zbor zo Szczawnice spolu s Barokovým orchestrom Musica Aeterna z Bratislavy. Tento raz sa kláštorňý kostol rozoznel bohatou, slávnostnou i dramatickou barokovou hudbou, v znamení "plnej radosti".

Divadelné predstavenie Neprebudený v podaní divadla Commedia z Popradu mohlo byť príjemným večerným podujatím uprostred kláštorňých múrov, bohužiaľ to zmarilo nepriaznivé počasie. Program bol teda presunutý do priestorov Kultúrneho domu v Červenom Kláštore. Predstavenie, ktoré bolo voľne spracované na motívy rovnomennej poviedky Martina Kukučina, však malo i tak veľký úspech a herci si po vynikajúcich výkonoch právom zaslúžili búrlivý potlesk.

Už takmer tradične sa na druhom nádvorí Múzea Červený Kláštor uskutočnila Medzinárodná noc netopierov (2. augusta 2014), ktorú múzeum pripravilo spolu so Správou Pieninského národného parku. Program bol tentokrát obohatený aj o aktivity pre deti, vďaka ktorým sa mohli viac priblížiť k týmto živočíchom. Zároveň sa premietal film o netopieroch, neskôr bola možnosť vypočuť si prednášku o týchto tvoroch a nakoniec aj z bezprostrednej blízkosti si pozrieť (či dokonca sa dotknúť) malého netopiera žijúceho v pivničných priestoroch kláštora.

Letná sezóna bola, ako inak zakončená Kláštorňým dňom, ktorý sa uskutočnil v nedeľu 14. septembra 2014. Za účasti kňazov a bohoslovcov rímsko-katolíckej a grécko-katolíckej cirkvi, poľovníkov a domácich obyvateľov sa tento deň začal svätou omšou v kostole sv. Antona Pustovníka. Program pokračoval na 2. nádvorí pasovaním najlepšieho poľovníka a ukázkami poľovníckej hudby a na prvom nádvorí vystúpeniami s príjemnou folklórnou, ale aj modernou hudbou. Počas neho sa mohli návštevníci potešiť rôznymi remeselnými stánkami (bylinky, syry, výrobky z dreva, šperky) a stánkami s regionálnou kuchyňou. Bohužiaľ aj toto podujatie narušilo nepríjemné počasie, ktoré spôsobilo skrátenie programu, ale ani to nepokazilo príjemnú atmosféru za kláštorňými múrmi.

Spomínali sme na husitov a bratříkov...

Prvá polovica 15. storočia bola veľmi búrlivým obdobím v dejinách Českého kráľovstva, v ktorom sa čoraz viac rozširovalo husitské hnutie, zasahujúce aj územie severného Spiša, prostredníctvom husitských výprav. Neskôr, keď bolo toto hnutie na ústupe, objavili sa na scéne bratříci, ktorých viedol Ján Jiskra z Brandýsa. Tí sa svojou činnosťou takisto neslávne zapísali do dejín severného Spiša.

Počas tohto obdobia ani kartuziánsky kláštor (vtedy nazývaný ešte Lechnický) nebol ušetrený. Už v roku 1431 bol prvýkrát vypálený a vyrabovaný husitskými vojakmi, ktorí vzali cennosti a drahé náboženské predmety z kostola a za uneseného priora kláštora požadovali výkupné. Už o dva roky neskôr sa pri ďalšej svojej výprave znovu objavili pred kláštorňými bránami. Kláštor a jeho mníchov ani tento raz neušetrili od svojich dobyvateľských chutí. V 40. rokoch 15. storočia sa v blízkom okolí, pri Haligovských skalách, usadilo bratricke vojsko pod vedením Petra Aksamita a tyranizovalo okolité obyvateľstvo.

Ako pripomienku na tieto časy Múzeum Červený Kláštor a Spoločnosť priateľov histórie a historického šermu - Rád sv. Michala zo Starej Ľubovne spoločne pripravilo dvojdný festival oživej histórie Clastrum Rubrum. Uprostred leta (19. – 20. júla) sa tak kláštor vrátil do 15. storočia, do časov, keď boli jeho mníši sužovaní bratrickými bandami. Šermiarske združenia z celého Slovenska bojovali proti sebe ako bratříci a žoldnieri (brániaci kláštor). Boje prebiehali už pred bránami kláštora, na 1. a 2. nádvorí a konečné dobytie dosiahli bratříci v priestranstve 4. nádvorja. Na tom sa, počas oboch dní, odohrávali ukážky stredovekého vojenstva, historického šermu či vojenského cvičenia. Veľkým spestrením boli stredoveké kúpele, ako aj kuchyňa, v ktorej bola možnosť ochutnať klasické stredoveké špeciality. V stredovekom tábore si každý mohol obzrieť stany bojovníkov, ako aj ich výzbroj a výstroj. Cieľom festivalu nebolo len priblížiť históriu kartuziánskeho kláštora, ale predstaviť aj prostredie a život stredovekého bojovníka pútavejším spôsobom.

Múdro sa vraví, že minulosť je potrebné poznať pre lepšie pochopenie prítomnosti a budúcnosti a to platí aj o období husitských a bratrických výbojov. Preto sa 3 spišské múzeá, Múzeum Červený Kláštor, Ľubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni a Múzeum v Kežmarku, rozhodli usporiadať spoločnú Medzinárodnú konferenciu - Husiti a bratříci na Slovensku. Toto jedinečné podujatie sa uskutočnilo v konferenčných priestoroch múzea v Červenom Kláštore 14. a 15. októbra. Odborníci zo Slovenskej, Českej a Poľskej republiky počas týchto dvoch dní predniesli celkovo 14 vedeckých príspevkov s témami tak rozličnými, aby zachytili čo najvernejšie rozmanitosť stredovekej spoločnosti. Konferencie sa zúčastnila aj laická verejnosť, medzi ktorou sa nachádzali aj učitelia dejepisu zo základných a stredných škôl so svojimi žiakmi. Spolupráca týchto múzeí však nekončí, nakoľko spoločne plánujú vydať zborník s odprezentovanými príspevkami v plnom rozsahu.

Čo ešte môžete v múzeu vidieť...

Hoci letná sezóna už skončila, múzeum ostáva aj naďalej pre záujemcov otvorené. Okrem stálej múzejnej expozície a už spomínaných piktogramov, je stále možnosť si v múzeu obzrieť putovnú výstavu Stredoveké kláštory a ich osudy na Slovensku, ktorú si od apríla do konca októbra tohto roku pozrelo vyše 48 000 návštevníkov múzea.

Posledným podujatím v priestoroch NKP Kláštor kartuziánov bude, ako inak, Mikulášska zabíjačka, ktorá je plánovaná na 6. decembra 2014. Ďalšie informácie o spomínanej akcii budú zverejnené na webovej stránke múzea.

Mgr. Jana Sofková, riaditeľka CYPRIAN, n.o.

VO v Červenom Kláštore ako súčasť koncepcie rozvoja obecnej infraštruktúry

Vlasta Rafajová, foto: Komunálna a priemyselná energetika, O.S.V.O. comp, a.s.

Len málokto by nepoznal legendu o tajomnom mníchovi Cypriánovi, ktorý počas svojho asketického života v kláštore na slovensko-poľskom pomedzí zostavil unikátne dielo o sile liečivých rastlín a na konci 18.storočia zostrojil údajne funkčný lietajúci stroj. A hoci váhu dávnych storočí cíti

návštevník Červeného Kláštora na každom kroku, nedá sa nevšimnúť, že obec má aj moderného ducha a umne narába s úžasným prírodným, historickým i geograficko-turistickým potenciálom, ktorý má k dispozícii.

Napriek tomu, že Červený Kláštor je malou obcou s asi 230 obyvateľmi, rozvoj a budova-

Kláštor kartuziánov je národná kultúrna pamiatka. Leží pri vstupe do obce Červený Kláštor v smere zo Starej Ľubovne na mieste, kde potok Lipník ústi do prielomu Dunajca. Preslávil ho predovšetkým meno mnícha Cypriána z rádu kamaldulov, ktorí vystriedali reholu kartuziánov v roku 1711. Múzeum približuje históriu i kláštorný život oboch rádov a pamiatky z Červeného Kláštora i celej oblasti severného Spiša. Dnes tu pôsobí nezisková organizácia Cyprián, ktorá sa stará aj o sprievodné podujatia, ktoré sa v kláštore konajú pre návštevníkov.

nie technicko-prevádzkového zázemia by mu mohla závidieť nejedna oveľa väčšia samospráva. Obec pre svojich občanov prevádzkuje vlastnú čistiareň odpadových vôd, na väčšine územia má zemné vedenia elektrickej energie, rozvedenú optickú sieť, vybudovaný kamerový bezpečnostný systém a druhý rok slúži domácom i turistom aj modernizované energeticky úsporné verejné osvetlenie.

Červený kláštor je lineárne usporiadaná obec s dominantnou hlavnou ulicou, na ktorú sa napájajú krátke priečne uličky. Hlavná ulica prechádzajúca obcou a verne lemujúca tok Dunajca je zároveň cestným ťahom regionálneho významu. Projekt modernizácie verejného osvetlenia bol preto riešený i s ohľadom na dopravu na tejto trase.

KONCEPČNÝ PRÍSTUP K MODERNIZÁCII OSVETLENIA

Štefan Džurný je starostom Červeného Kláštora už štvrté volebné obdobie a ako hovorí, napriek tomu, že modernizáciu verejného osvetlenia v obci vnímali ako jednu z priorít, nechceli ju zrealizovať rýchlo za každú cenu a bez ohľadu na súvisiace aktivity len preto, aby ubudla zo zoznamu úloh. „Pôvodne bolo verejné osvetlenie v obci tvorené starými 75, 125 a 250 wattovými výbojkovými zdrojmi od rôznych výrobcov. Celý systém bol žrút energie, časti osvetlenia sme museli počas noci vypínať. Ročne obec na vynútenú údržbu zastaraného osvetlenia vynaložila okolo 80 až 100 tisíc slovenských korún, napriek

tomu sme mali sťažnosti od občanov, prečo sa osvetlenie neopraví. Vedeli sme však, že investovať do ďalších opráv by nebolo riešenie, chceli sme s VO urobiť niečo naozaj koncepčne a počkať na vhodný projekt, ktorý by nám to umožnil,“ vysvetľuje Š. Džurný. Do pripravovaného projektu modernizácie VO obec preto zahrnula i viacero špecifických požiadaviek – bezúdržbovosť nového verejného osvetlenia na odbúranie budúcich nákladov na opravy, možnosť nepretržitej regulácie intenzity vybraných skupín osvetlenia na posilnenie bezpečnosti cestnej premávky či biele svetlo nových zdrojov, aby čo najviac vyhovovalo podmienkam efektívneho využitia kamerového bezpečnostného systému.

Zároveň projektom obec vyriešila aj vybudovanie dosiaľ chýbajúceho osvetlenia v novej časti obce samostatnou vetvou. V roku 2009 Červený Kláštor podal projekt na rekonštrukciu verejného osvetlenia a požiadal o grant v rámci výzvy operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, v roku 2010 bol projekt obce schválený.

IMPLEMENTAČNÉ PROBLÉMY ODSTRÁNILI VÝBEROM DODÁVATEĽA

Od schválenia grantu k začiatku realizačných prác uplynuli takmer dva roky, počas ktorých bolo treba nielen administrovať projekt a vybrať dodávateľa verejným obstarávaním, ale –ako sa neskôr ukázalo – aj pozmeniť pô-

Biele svetlo emitované LED diódami bolo podmienkou, ktorú si stanovila obec. Vďaka vynikajúcemu podaniu farieb biele svetlo uľahčuje oku lepšie rozlišovanie objektov, rozpoznávanie tvárí a detailov, ľudia sa cítia na ulici bezpečnejšie. Takisto záznam z bezpečnostnej kamery je pri osvetlení bielym svetlom ostrejší a presnejší. Uskutočnené štúdie potvrdili jeho prednosti aj v cestnej premávke, keď pri bielom svetle dokážu vodiči spozorovať pohyb na krajnici rýchlejšie a z väčšej vzdialenosti.

vodne navrhnutú technickú špecifikáciu projektu. Zmena pôvodného projektu sa však v konečnom dôsledku obci vyplatila, získala dokonalejšiu technológiu a pritom zaplatila výrazne menej. Schválený rozpočet pôvodného projektu predstavoval 245 888 €, po zmene projektu klesol na približne 174 000 €. Napriek tomu, že až 95 percent celkových nákladov na modernizáciu osvetlenia predstavoval nenávratný finančný príspevok a spoluúčasť obce tvorila len 5 percent, pre samosprávu s 220 obyvateľmi bol aj tento rozdiel v spolufinancovaní významný. Štefan Džurný vysvetľuje, že okrem úspory investičných nákladov ich teší najmä fakt, že vybrali dodávateľa – prešovskú spoloč-

nosť O.S.V.O. comp, a. s., ktorej technológia nielenže spĺňa požiadavky projektu, ale ich aj výrazne presahuje, napríklad v účinnosti svetelných zdrojov. Starosta tiež oceňuje, že po dvoch rokoch prevádzky nemajú s modernizovaným verejným osvetlením žiadny technický ani prevádzkový problém. Riaditeľ O.S.V.O. comp, a. s. Peter Bindas vysvetľuje zníženie rozpočtových nákladov práve možnosťou zasiahnuť do pôvodného projektu. „Vstupovali sme do celého procesu vo fáze technologickej prípravy, keď sme ešte predtým pripravený projekt pomáhali zmeniť tak, aby sme navrhli najmodernejšiu dostupnú technológiu. V čase keď sa pôvodný projekt pripravoval, sa totiž predpokladali podstatne

vyššie investície – najmä vyššia cena svietidiel. Úspora z našej strany teda neznamenala zníženie rozsahu modernizácie osvetlenia, ale znamenala zníženie ceny za jednotku – svetelný bod. Jednoducho, poskytli sme kvalitné svietidlá za primeranú cenu. O.S.V.O. comp je nie bežec na krátke trate, nejde nám o to, aby sme urobili modernizáciu v jednej či dvoch obciach predražene, ale aby sme ponúkli technológiu, za ktorú sa vieme dlhodobo zaručiť vďaka spolupráci s technologickým lídrom v osvetlení – spoločnosťou Philips,“ zdôvodňuje P. Bindas a dopĺňa, že podobný prístup uplatnili aj v prípade iných samospráv, ktoré zmenou projektu tiež ušetrili.

POČET SVIETIDIEL VZRÁSTOL, SPOTREBA KLESLA

Samotná rekonštrukcia verejného osvetlenia v Červenom Kláštore zahŕňala demonťáž 89 kusov pôvodných svietidiel, 19 kusov stožiarov a dvoch rozvádzačov verejného osvetlenia (RVO). Po nej prišlo na rad nové usporiadanie jednotlivých svetelných bodov, ktoré znamenalo výstavbu 33 nových stožiarov (19 s výškou 8 metrov a 14 s výškou 6 metrov). Na stĺpy verejného osvetlenia bolo namontovaných 113 nových výložníkov a inštalovaných rovnako 113 kusov LED svietidiel Philips Indal Luma 2 s výkonom 60 W. Súčasťou modernizácie systému VO bolo osadenie dvoch nových RVO s diaľkovým

systémom riadenia osvetlenia A.R. V.O. a polozenie nových káblových rozvodov. Vďaka pripravenosti obce a dodávateľa sa realizačné práce na modernizácii osvetlenia podarilo uskutočniť za mesiac, od 24. mája do 24. júna 2012 tak, aby mala obec funkčné osvetlenie v prevádzke pred začiatkom letnej turistickej sezóny.

Inštalovaný príkon VO v Červenom Kláštore predstavoval pred rekonštrukciou 9,75 kW pri prevádzke 89 technicky a morálne zastaraných výbojkových svietidiel. Inštalovaný príkon po rekonštrukcii klesol na 6,36 kW pri 113 nových moderných LED svietidlách. Ide o takmer 35 percentné zníženie celkového inštalovaného príkonu svietidiel pri náraste

počtu svetelných bodov o 24.

AKTÍVNE REGULUJÚ INTENZITU OSVETLENIA

Okrem zníženia spotreby elektrickej energie, ktorú zabezpečila výmena zastaraných zdrojov za nové - energeticky menej náročné, ďalšiu rovinu úspor v prevádzke modernizovaného verejného osvetlenia v obci predstavuje zavedenie regulácie intenzity osvetlenia. V Červenom Kláštore spoločnosť O.S.V.O. comp nasadila systém Adaptívnej regulácie verejného osvetlenia (A.R. V.O.), ktorý umožňuje diaľkovo ovládať celú sústavu verejného osvetlenia v obci prostredníctvom elektro-merových rozvádzačov verejného osvetle-

Dodávateľ technológií pri úpravách projektu navrhol a realizoval také riešenie inštalácie verejného osvetlenia na národnú kultúrnu pamiatku - Kláštor kartuziánov, aby boli splnené požiadavky pamiatkového úradu.

V rámci projektu modernizácie VO samospráva realizovala aj osvetlenie obecného parkoviska v blízkosti Kláštora kartuziánov.

Starosta Červeného Kláštora Š. Džurný riadi obec už piate volebné obdobie

nia (RVO) cez GSM sieť. Systém zlepšuje informovanosť o prevádzkových stavoch v sieti VO a umožňuje získať okamžité hodnoty a parametre zo všetkých svetelných bodov. Obec Červený Kláštor má tak pri operatívnom diaľkovom riadení verejného osvetlenia v Červenom Kláštore k dispozícii všetky aktuálne aj historické údaje, možnosť vizualizovať ich, vytvárať skupiny svetidiel a regulovať ich intenzitu v jednotlivých hodinách svietenia podľa vlastných požiadaviek.

V Červenom Kláštore sa regulácia intenzity osvetlenia skutočne aktívne využíva. Možno za tým nájsť profesionálny záujem starostu, ktorý má elektrotechnické vzdelanie, a sám si chcel overiť technické možnosti aj ekonomické prínosy regulácie. „Okrem stopercentného prevádzkového stavu sa dá výkon nášho osvetlenia regulovať až na úroveň 20 percent. Prvého pol roka po modernizácii sme však výkon svetidiel nijako neznižovali, intenzita bola 100 percent. Chceli sme ich poriadne odskúšať, preveriť, napriek tomu sa nepokazilo ani jedno svetidlo. Potom sme sa už začali zaoberať myšlienkou vytvárania skupín svetelných bodov, vypínania, prepínania, zaťažovania kritických miest. Veľkou výhodou pre nás je, že softvér umožňuje vytváranie skupín osvetlenia a dáva možnosť regulovať ich jednotlivo. Napríklad na frekventovaných miestach nechávame osvetlenie svietiť väčšou intenzitou, na menej frekventovaných môžeme napríklad po polnoci intenzitu osvetlenia znížiť. Prirodzene, na nebezpečných miestach alebo tam kde máme umiestnené monitorovacie kamery, je intenzita osvetlenia stále vysoká,“ vysvetľuje starosta Š. Džurný a dodáva, že dnes sa už správe verejného osvetlenia tak aktívne nevenuje a spolieha sa na stály centrálny dispečing O.S.V.O. comp-u v Prešove. „Stačí, keď im zavolám, aby mi overili, preskúšali, či inak nastavili parametre, na diaľku to urobia hneď, nemusím sa tým zaoberať.“

Inštalované svietidlá Philips Indal Luma 2 sa vyznačujú výbornou optikou a teplotným manažmentom. V elektronickom predradníku majú zabudovaný prvok, ktorý zabezpečuje konštantný smerný svetelný výkon, pri zhoršení svetelných podmienok aktivuje väčší budiaci prúd LED diódy k tomu, aby vyžarovali viac svetla.

Jeden z dvoch rozvádzačov verejného osvetlenia v obci.

PREUKÁZATEĽNÉ ÚSPORY A SPOĽAHLIVOSŤ

Opodstatnenosť modernizácie verejného osvetlenia v Červenom Kláštore dokumentuje aj spotreba elektrickej energie obce, ktorá pred realizáciou projektu dosahovala 38 025 kWh ročne a po modernizácii s využitím regulácie VO v nočných hodinách predstavuje 19 909 kWh, čo znamená 48 percentnú úsporu. Skutočná hodnota úspor je však pravdepodobne ešte vyššia. Jej presné vyčíslenie je podľa Štefana Džurného dosť problematické,

keďže pred modernizáciou nešlo verejné osvetlenie na plný výkon a z finančných dôvodov obec niektoré jeho časti vypínala. Peter Bindas dodáva, že práve priamy dosah na obecný rozpočet je najväčšou výhodou obcí, ktoré sa pustili do modernizácie. „Sú pánmi nad svojimi rozpočtami, nemusia už vypínať osvetlenie, ani s obavami očakávať, aká im príde faktúra. Vďaka regulácii si vedia náklady na spotrebu elektrickej energie dopredu a presne naplánovať.“ Zásadnou prednosťou pre obec je podľa starostu, okrem úspory

financií, bezúdržbovosť, vysoká odolnosť a spoľahlivosť verejného osvetlenia, ktorá je v Červenom Kláštore nielen podmienkou spokojnosti domácich obyvateľov, ale zohráva aj dôležitú úlohu pri večernom spoločenskom živote v tejto turistami vyhľadáwanej lokalite. „Doteraz sme na opravy ani údržbu nemuseli vynaložiť ani cent, a to sme tu už mali takú búrku, pri ktorej sa nám pokazili tri kamery, ale na osvetlení bolo treba len reinstalovať softvér na rozvádzačoch,“ vyjadruje spokojnosť starosta Červeného Kláštora.

Kúpele Smerdžonka. V Červenom Kláštore od nepamäti vyviera sírovodíková minerálna voda, ktorú pre jej zápach pomenovali Smerdžonka. Vďaka obnoveniu kúpeľných stavieb dnes Červený Kláštor znovu rozvíja aj svoju kúpeľnícku históriu.

ROZSIAHLE MODERNIZÁCIE AJ MENŠIE REKONŠTRUKCIE VEREJNÉHO OSVETLENIA S MOŽNOSŤOU ZÍSKANIA NENÁVRATNÉHO GRANTU

Prešovská spoločnosť O.S.V.O. comp, a. s., ktorá už 22 rokov rekonštruuje a modernizuje verejné osvetlenie (VO) po celom Slovensku, pripravila pre obce, ktorým sa nepodarilo úspešne uchádzať o nenávratný finančný príspevok z fondov Európskej únie, riešenie modernizácie verejného osvetlenia v zlom technickom stave – odpovedá výkonný riaditeľ Ing. Peter Bindas.

V čom spočíva ponuka Vašej spoločnosti O.S.V.O. comp, a. s. v pomoci obciam pri rekonštrukcii, modernizácii VO?

Na základe našich 22-ročných skúseností v oblasti VO, ako aj v úzkej spolupráci s poprednými svetovými výrobcami svetidiel sme pripravení pre každú obec vypracovať na základe analýzy skutočného stavu v akom sa VO v súčasnosti nachádza také technické riešenie, ktoré obec dokáže s ohľadom na svoje finančné možnosti splatiť v horizonte maximálne 10 rokov. Zároveň sme schopní, v prípade ak to naša analýza zníženia energetickej náročnosti VO potvrdí, vybaviť obci 20 % nenávratný GRANT z výšky investície poskytovaný Európskou bankou pre obnovu a rozvoj cez program MUNSEFF. Toto je naša ponuka pri väčších projektoch v investičnom objeme 150 tisíc € až 2 mil. €. Naším cieľom je, aby obec mala kvalitné, bezpečné, energeticky efektívne VO prevádzkované za čo možno najnižších prevádzkových nákladov. Druhou ponukou chceme osloviť menšie obce, ktoré prevádzkujú do 60 ks svetidiel v obci. Pre ne sme pripravili ponuku jednorazovej modernizácie VO v maximálnej cene do 30 tisíc € vrátane DPH s možnosťou splácania modernizácie formou splátok počas 36 až 48 mesiacov.

Čo všetko je možné zrekonštruovať za daný objem finančných prostriedkov?

Vždy pôjde o individuálne riešenie podľa skutočnej situácie v danej obci vypracované na základe technických noriem našim projektantom a odsúhlasené prevádzkovateľom miestnej distribučnej sústavy. Je možná výmena svetidiel, výložníkov, rozvádzača vrátane kábových rozvodov medzi rozvádzačom a jednotlivými stožiarmi, doplnenie nových stožiarov, odstránenie poruchových

častí rozvodov, osvetlenie priechodov pre chodcov a pod.

Aké sú ďalšie výhody dodávateľského úveru od spoločnosti O.S.V.O. comp, a. s.?

Medzi najväčšie výhody patrí technické riešenie od profesionálov s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti modernizácií VO, rozloženie splátok na niekoľko rokov bez nadmerného zaťaženia obecného rozpočtu, splácanie časti alebo celého úveru z dosiahnutých úspor na spotrebe el. energie. Dôležitým prínosom pre obec je aj záruka na svetidlo minimálne na celú dobu splácania a bezplatný servis – odstránenie záručných závad počas doby splácania. Ďalšími benefitmi sú zvýšenie bezpečnosti chodcov a zvýšenie svetelného komfortu pri použití LED svetidiel, ktoré vyžarujú prirodzenejšie biele svetlo.

Poskytuje spoločnosť kompletnú stavbu „na kľúč“ alebo si obec musí hľadať ďalšiu spoločnosť na realizáciu rekonštrukcie?

Spoločnosť O.S.V.O. comp, a. s. zabezpečuje komplexné riešenia od návrhu výmeny osvetlenia podľa technických noriem a podľa typu osvetľovaného priestoru (cesty chodníky, vedľajšie cesty a pod.), vykoná technicko-ekonomické prepočty efektívnosti modernizácie VO, elektromontážne práce a práce na rozšírení sústavy VO vrátane revízií.

Aké budú následné náklady pre obec, mesto pri využití dodávateľského úveru?

Mesačná splátka dodávateľského úveru v sume 30 tisíc EUR vrátane DPH nepresiahne 700 € pri dĺžke splácania 48 mesiacov. Ak nebolo VO v obci modernizované dlhšie obdobie predpokladáme dosiahnutie významných úspor inštaláciou LED svetidiel.

Ktoré obce na Slovensku už využili vami ponúkaný typ spolupráce?

Nenávratný GRANT 20% z investície z programu MUNSEFF pri nami realizovanej modernizácii VO využili mestská časť mesta Košice – Kavečany, obce Haniska a Ľubotice. V meste Senec pri výmene takmer 1900 svetidiel za LED svetidlá predstavoval GRANT 244 000 €. Nedávno dokončená modernizácia VO mesta Prešov v počte 1000 ks LED svetidiel získala GRANT vo výške 103 000 €. Naš dodávateľský úver na menšie modernizácie osvetlenia využili obce na východnom Slovensku – Kapušany a Chminianska Nová Ves, kde bolo modernizované VO v staršej overenej technológii použitím úsporných svetidiel osadených výbojkami na báze vysokotlakého sodíka. V obci Petrovany dodávateľský úver zabezpečil použitie najnovšej technológie LED svetidiel pre potreby VO v obci. Naš návrh vždy vychádza z požiadaviek konkrétného zákazníka a zvolenej technológie a počtu svetidiel, ktoré je potrebné riešiť. Pri konvenčnej (staršej) technológii je možné do modernizácie zahrnúť väčší počet svetidiel.

Ako je možné získať ďalšie informácie o možnosti využitia dodávateľského úveru od spoločnosti O.S.V.O. comp, a. s.?

Bližšie informácie Vám poskytne Ing. Róbert Lukáč na t.č. 051/7485101 alebo ich získate e-mailom na reklama@osvocomp.sk, príp. osobne v sídle spoločnosti na Strojníckej 18 v Prešove.

